

VERSLAGLEGGING COMMISSIE BEDRIJVIGHEID 17 MEI 2017, pagina 1

Aanwezig: Dhr. C. Sciarone (GB), dhr. F. Huizinga (GB), dhr. R. Bouwman (D66), mevr. H. Mijnhart (D66), dhr. H. Boon (GL), Mw. C.B. de Roo (GL), dhr. R. van Oosterwijk (PvdA), dhr. T. Erkens (PvdA), dhr. E. Alofsen (VVD), dhr. T. de Boer (VVD), dhr. P. van Lent (CDA), dhr. J. Wessels (CDA), mevr. M. Mansvelt Beck-Haupt (RZS), dhr. H. Hageman (RZS), dhr. J. Bartels (PRD), mevr. A. Nijeboer (PRD)

Afwezig
met kennisgeving:

Voorzitter: Dhr. R.J.B. den Burger
Commissiegriffier: Dhr. J. Cornips

Portefeuillehouders: dhr. J. Verstand, mevr. Van den Berg- Van Zijl, dhr. E. Heinrich
Inspreker(s): dhr. L.C. van Doorn (Oosterbeek)

Hetgeen dat uitgesproken is in de commissie Bedrijvigheid is na te luisteren op www.renkum.nl onder raadsuitzendingen.

1.	<p>Opening, vaststelling volgorde agenda en mededelingen.</p> <p>De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur. De vaste commissiegriffier mevr. R. Muller is vandaag geopereerd en de operatie is succesvol verlopen. De voorzitter wenst haar namens de commissie Bedrijvigheid een voorspoedig herstel toe.</p> <p>Dhr. J. Cornips stelt zich voor. Sinds enkele weken werkt hij als tijdelijke raadsadviseur bij de griffie.</p> <p>De voorzitter stelt voor om, op verzoek van de VVD, het ingekomen stuk van de GS van de provincie Gelderland als bespreekstuk te agenderen voor de commissie Bedrijvigheid van 7 juni as.</p> <p>Dhr. Van Lent geeft aan dat in de brief van de GS wordt aangeboden om een presentatie te geven aan de raad ter toelichting op de brief. Hij stelt voor om gebruik te maken van dit aanbod en de provincie uit te nodigen voor de volgende commissie Bedrijvigheid.</p> <p>De voorzitter stemt hiermee in en zegt toe dat de agendacommissie dit voor zal bereiden in afstemming met de portefeuillehouder.</p> <p>De agenda wordt vastgesteld.</p>
2.	<p>Burgerspreekrecht.</p> <p>Dhr. Van Doorn spreekt in. Hij spreekt de raad toe als gebruiker van één van de gymzalen, als inwoner van Oosterbeek en als deskundige op het gebied van duurzame energie:</p> <p>“Met genoegen heb ik in de stukken van agendapunt 5 kunnen lezen, dat de gemeente de ambitie heeft om tezamen met de hoognodige renovatie van gymzalen en sporthal ook een verduurzamingsslag te maken. Graag doe ik de suggestie om de lat qua verduurzaming nóg een stukje hoger te leggen, en de <i>energiebehoefte van de omgeving van deze gebouwen</i> met de besluitvorming mee te nemen. Hoogstwaarschijnlijk kunnen de gebouwen ook een functie vervullen voor de invulling van de elektriciteits- en warmtebehoefte van de omliggende woningen en scholen. We lezen het namelijk dagelijks in de krant: we moeten niet alleen duurzame elektriciteitsopwekking sterk stimuleren, maar we moeten ook 'van het gas af'. De gebouwen zouden in principe als energie-opwekfaciliteit geëxploiteerd kunnen worden, niet alleen ten behoeve van de gebouwen zelf, maar ook voor de nabije omgeving en het verdient aanbeveling om dat te exploreren en onderzoeken. Andere systeemgrenzen (dus niet alleen een enkel gebouw maar de buurt) leveren u eenmaal altijd andere oplossingen op. De tijd tot de voorgenomen uitvoering is lang genoeg om diverse opties te inventariseren, met betrokken verbruikers ondersteund door energie-deskundigen. En voor wat betreft de gymzalen in Oosterbeek: de buurt heeft zeker deskundigheid 'in huis' en denkt graag mee.”</p> <p>Dhr. Bouwman (D66) vraagt op welke wijze de energiebehoefte in de buurt gerealiseerd kan worden, en welke rol de gemeente hierin kan spelen.</p> <p>Dhr. Van Doorn antwoordt dat er meerdere opties zijn, bijvoorbeeld het plaatsen van zonneboilers. Hij adviseert om met meerdere partijen/ deskundigen in de buurt te kijken naar de mogelijkheden van een bredere energievoorziening voor de buurt. De gemeente zou het voortouw kunnen nemen om een dergelijke groep samen te stellen. De gemeente kan dan samen met deze groep kijken naar de energiebehoeften van de buurt en hoe dit te verduurzamen, met een bredere blik dan alleen de energievoorziening voor de gymzaal.</p> <p>Dhr. Wessels (CDA) vraagt of de inspreker een beeld heeft van de kosten.</p> <p>Dhr. Van Doorn heeft hier geen zicht op, maar verwacht dat collectieve duurzame energievoorziening kostenvoordelen heeft. Dit zou samen met de gemeente en de 'expertgroep' onderzocht kunnen worden.</p>

	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
3.	<p>Informatieplicht collegeleden.</p> <p><u>Wethouder Verstand</u> Op 8 juni as wordt weer een ondernemersbijeenkomst georganiseerd en raadsleden zijn van harte uitgenodigd om deze bij te wonen.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
4.	<p>Rondvraag.</p> <p>Er zijn geen aanmeldingen voor de rondvraag.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
5.	<p>Renovatie gemeentehuis, gymzalen, en sporthal Doorwerth (budgetrecht)</p> <p>Woordvoerders: mevr. Mansvelt Beck-Haupt (RZS); dhr. Erkens (PvdA), dhr. De Boer (VVD), dhr. Boon (GL), dhr. Bouwman (D66), dhr. Wessels (CDA), dhr. Sciarone (GB), dhr. F. Huizinga (GB), dhr. Bartels (PRD)</p> <p>In de eerste termijn worden de volgende vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de renovatie van het gemeentehuis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De onderwerpen 'renovatie gemeentehuis' en 'gymzalen en sporthal Doorwerth' hadden beter als twee aparte agendaonderwerpen ingebracht kunnen worden (PvdA, GB, PRD); - Er zijn vragen over de financiële onderbouwing: <ul style="list-style-type: none"> o Het is onduidelijk welke kosten zijn geraamd voor het noodzakelijke onderhoud en de kosten die geraamd zijn voor renovatie (RZS); o Deze raming schiet mogelijk tekort en leidt mogelijk tot nare verrassingen voor de toekomst (RZS); o Deze situatie doet denken aan het verleden, toen het toenmalig bestuur een langdurige huurverplichting aanging van het Rabobank gebouw (RZS). o De financiële onderbouwing roept vragen op in relatie tot andere opgaven van de gemeente (GL, D66, RZS) o Het is onduidelijk welk bedrag overblijft voor de vervangingsinvestering en in hoeverre er in de toekomst geld overblijft voor noodzakelijke renovatie van andere gebouwen (D66, CDA, GB) o Zijn de huurkosten van het Rabobank gebouw voldoende gedekt door de doorverhuur aan de Nederlandse handbalbond? (VVD); o Waarom is geen gebruik gemaakt van het jaarlijks budget voor regulier onderhoud en gekozen voor een grote renovatie? Het uitstellen van onderhoud totdat renovatie noodzakelijk is, lijkt duurder dan jaarlijks onderhoud (GB) <p>Opmerkingen over de nut en noodzaak van de renovatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het voorstel heeft geen duidelijke argumenten voor noodzaak van de renovatie van het gemeentehuis (RZS). Het is onduidelijk wat wenselijk en noodzakelijk is. RZS zal het voorstel niet steunen zolang dit niet duidelijk is. - De noodzaak voor (functionele en technische) renovatie wordt onderkend (PvdA, VVD, D66, GL). - Dit voorstel heeft onvoldoende aandacht voor renovatie van het buitenterrein (D66, CDA) - Het is een gemiste kans om de zuidkant van het gebouw niet aan te pakken (PvdA);

- Wat zijn de consequenties als alleen wordt gekozen voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud van het gemeentehuis? (D66)
- Er wordt gevraagd naar de actuele risico's van asbestdeeltjes in het gebouw (CDA)

Opmerkingen over draagvlak

- GB en RZS betwijfelen of er wel maatschappelijk draagvlak is voor zo'n dure investering in het gemeentehuis, zeker gezien het achterstallig onderhoud van een groot aantal andere gebouwen (GB);
- D66 vindt dat inwoners onvoldoende betrokken zijn bij het ontwikkelen van de plannen. Er is onvoldoende geïnvesteerd in draagvlak.
- Inwoners zouden ook betrokken moeten worden bij een visie over de functies en het gebruik van het gemeentehuis in de toekomst (D66, GB);

Opmerkingen over het ontbreken van een visie:

- Het ontbreekt aan een bredere integrale visie over dienstverlening en huisvesting van personeel (PvdA, VVD, D66, CDA, PRD).
  - o Keuzes voor de renovatie van het gemeentehuis zouden gemaakt moeten worden in het licht van een dergelijke visie (PvdA, VVD, D66, CDA).
  - o Een visie over werken moet ingaan op onderwerpen, zoals: flexplekken, ICT- werkplekken, thuiswerken (PvdA, VVD, D66, PRD).
  - o Hierin moeten ook de gevolgen van samenwerking met andere gemeenten/ De Connectie voor huisvesting van personeel worden meegenomen (PvdA, VVD, D66, CDA, GB);
  - o Er is geen toekomstvisie voor de functies van het gemeentehuis op de lange termijn, waarbij het gebouw mogelijk ook functies heeft voor andere gebruikers (VVD, D66);
  - o De besluitvorming over de renovatie van het gemeentehuis zou genomen moeten worden door de volgende gemeenteraad, op basis van een goed onderbouwde visie (PRD). PRD is voornemens hiervoor een amendement voor te bereiden.

Opmerkingen over het advies van de commissie Ruimtelijke kwaliteit/ behoud architectonische waarde (CDA, PvdA, VVD)

- o De renovatie mag niet conflicteren met de monumentstatus van het gebouw (PvdA, CDA).
- o Het is niet zonder meer acceptabel dat het voorstel op sommige onderdelen afwijkt van het advies van de commissie Ruimtelijke kwaliteit PvdA
- o Een aantal keuzes lijken in strijd met de architectonische waarde, zoals: de plaatsing van kozijnen, afwatersysteem en zonnepanelen (VVD, CDA).

Opmerkingen over zonnepanelen (PvdA, D66)

- Het plaatsen van zonnepanelen moet worden beoordeeld in het totaal van energiebesparende maatregelen (PvdA, D66).
- Moet de gemeente wel een vehikel voor energieopwekking moet worden? Er moet ook gekeken worden naar mogelijke andere locatie voor duurzame energieopwekking (PvdA);
- Zonnepanelen tasten de architectonische waarde van het gebouw aan.

Opmerkingen over huisvesting personeel:

- Het is onduidelijk of er geen goedkopere alternatieven zijn voor huisvesting van personeel (PvdA, GB);
- Er worden vraagtekens geplaatst bij de noodzakelijkheid van het behoud van het fractiehuis (PvdA, VVD, GL, D66)
- Renovatie van het gemeentehuis zou oplossingen moeten bieden voor de problemen die fracties ondervinden (te weinig ruimte voor alle fracties, ontoegankelijk voor burgers (VVD);

In de eerste termijn worden de volgende vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de gymzalen en sporthal Doorwerth:

- Is het niet verstandiger om de sporthal in Doorwerth over te hevelen aan het Dorenweerd, ipv eerst te investeren in het opknappen ervan (PvdA);
- De noodzaak voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud is zeer groot voor diverse gebouwen (GB).
- Wat gaat er gebeuren met de gymzaal in Wolfheze die niet wordt gerenoveerd? (D66)
- Een uitdaging voor het opknappen van gymzalen is de sterkte van het dak en de financiering ervan (GL);
- Onder welke voorwaarden is overheveling van de sportzaal aan het Dorenweerd College mogelijk? (CDA);
- Wat zijn de consequenties hiervan voor de gebruikers en wat zullen de gevolgen zijn voor het gebruik van die sporthal?

- Gevraagd wordt naar de reactie van het college op de inbreng van de inspreker (PRD);
- Waarom wordt er niet geïnvesteerd in de sportvoorzieningen in Wolfheze (PRD)

Wethouder Heinrich

Dhr. Heinrich constateert dat het onderwerp leeft bij de fracties in de gemeenteraad. Hij reageert vanuit zijn portefeuille op de opmerkingen en vragen uit het eerste termijn.

Reactie op opmerking over de renovatie van het gemeentehuis:

Renovatie vindt plaats aan het einde van een levensduur van een gebouw. Dit geldt ook voor het gemeentehuis. Er is dus geen sprake van (achterstallig) onderhoud.

De kern van het voorstel is de verbouwing van de centrale hal. Dit is de centrale ontvangst voor alle burgers in het gemeentehuis. De gemeente staat voor een grote transformatie op het gebied van dienstverlening en het sociaal domein. De centrale hal krijgt daarom meerdere functies: het loket burgerzaken, het sociale loket. Verschillende dienstverlening wordt belegd bij één front office, met één centrale ontvangst. De aanpassing is zeer noodzakelijk en urgent. Een jaar uitstel is zeer onwenselijk.

Er is voor gekozen om de aanpassing van de centrale hal mee te nemen in de renovatie, omdat verschillende onderdelen van het gebouw echt aan vernieuwing toe zijn. Voorbeelden hiervan zijn de toiletten, maar ook het voorkomen van eventuele asbestrisico's. Benadrukt wordt dat er op dit moment geen asbestrisico is. Verschillende maatregelen zijn noodzakelijk voor een goed werkklimaat voor alle medewerkers. Daarnaast worden maatregelen genomen voor verduurzaming van het gebouw. Dit past bij de ambities van deze raad op het gebied van duurzaamheid.

Wat betreft een visie op werken, is het college van mening dat dit gebouw ook in de toekomst nog het gemeentehuis van Renkum zal blijven. Ook het fractiehuis is nog nodig als werkruimte voor de verschillende raadsfracties en medewerkers. De vergaderruimtes voor de raadsfracties verbeterd, waarmee ook de toegankelijkheid voor burgers wordt vergroot. Bovendien: dit voorliggende voorstel staat niet in de weg om een visie op werken op te stellen.

De verschillende onderdelen van de financiering komen uit reserveringen en voorzieningen die daar ook voor ingezet kunnen worden. Na onttrekking uit de reserve Onderhoud Gebouwen blijft er ook nog voldoende geld over voor de komende jaren.

De huurovereenkomst die de gemeente in het verleden is aangegaan met de Rabobank was een ongelukkige huurovereenkomst. De gemeente heeft de kosten over 20 jaar volledig kunnen opvangen door doorverhuur aan een derde partij.

Interruptie door mevr. Mansvelt Beck: Erkent de wethouder dat het aangaan van de huurovereenkomst destijds een verkeerde keuze was?

De wethouder geeft aan dat hij dit eerder al heeft aangegeven.

Wat betreft het behoud van de monumentale waarde van het gebouw, is het college van mening dat dit niet betekent dat het gebouw onaantastbaar is. Op een aantal punten is het college afgeweken van het advies van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Met het zichtbaar plaatsen van zonnepanelen straalt de gemeente uit dat zij een duurzame organisatie is. Dit is juist een asset en niet een negatief punt. Op een aantal punten heeft het college andere keuzes gemaakt, gelet op de kosten. Dit heeft een besparing van ca € 200.000 opgeleverd. Deze keuzes tasten de monumentale waarde van het gebouw niet aan.

De wethouder verwacht dat er groot draagvlak zal zijn voor de één-loket-functie in de centrale hal en verduurzaming van het gemeentehuis.

Interruptie door dhr. Bouwman: Het gaat om een forse investering, terwijl de meeste burgers maar sporadisch het gemeentehuis bezoeken. Een investering van deze omvang vraagt om draagvlak van de bewoners. Hij vraagt waar de informatie over draagvlak vandaan komt: is hier onderzoek naar gedaan of is het een inschatting. De wethouder geeft aan dat dit een persoonlijke inschatting is.

Naar aanleiding van afspraken met de Connectie, worden medewerkers van de Connectie verdeeld over de drie gemeentehuizen van de deelnemende gemeenten. Per sado komen in het gemeentehuis geen werkplekken vrij doordat er medewerkers bij de Connectie worden gehuisvest. De basisgedachte is dat het aantal medewerkers per gemeentehuis hetzelfde blijft.

Interruptie door dhr. Van Lent: Gevraagd wordt of dit ook voor de toekomst zal gelden.

Interruptie door dhr. Erkens: Het huisvesten van personeel is meer dan alleen werkruimte beschikbaar stellen en dit vraagt een samenhangende visie, waarbij ook rekening wordt gehouden met zaken als flexwerken. De wethouder geeft aan dat dit voorstel het opstellen van een dergelijke visie niet in de weg staat.

Reactie op opmerkingen over de gymzalen en sporthal Doorwerth:

Het college is in gesprek met het Dorenweerd college over een eventuele overname van de sporthal. De renovatie van de sporthal is daar onderdeel van.

Het Dorenweerd college zal alleen een sporthal willen overnemen die aan de moderne eisen voldoet. Ook in het geval van een eventuele overname, is renovatie van de sporthal noodzakelijk. Het college heeft zelf een inschatting gemaakt van de nodige investering en op basis hiervan deze budgetaanvraag gedaan. Gebruikers van deze sporthal hebben nadrukkelijk aangegeven om de problemen met de slechte akoestiek aan te pakken. Daarom wordt begonnen met het aanpakken van deze sporthal.

Interruptie door dhr. Van Lent: wat betekent de renovatie van de sporthal voor de afspraken die worden gemaakt met het college over een eventuele overname van de sporthal? De wethouder geeft aan de noodzaak voor het aanpakken van de sporthal urgent is en dat niet gewacht kan worden op de uitkomsten van het gesprek met het Dorenweerd college over een eventuele overname. Benadrukt wordt dat een eventuele overname van de sporthal de gemeente geen geld op zal leveren.

Het gebruik van de gymzaal in Wolfheze is dermate beperkt, dat het college van mening is dat het weinig zin heeft om deze in stand te houden. Gekeken wordt naar de mogelijkheid om gebruik te maken van de sportfaciliteit van het ziekenhuis / Pro Persona.

Interruptie door dhr. Bartels: de Burcht zal aan het einde van dit jaar dichtgaan. De gebruikers van deze locatie zijn op zoek naar een andere locatie voor hun activiteiten en de gymzaal is hiervoor een mogelijk alternatief. Als beide locaties sluiten, blijft er in Wolfheze geen locatie meer over. De wethouder wijst op het clubhuis van de voetbal club, als mogelijke locatie in Wolfheze.

Woordvoerders in het tweede termijn: dhr. Bouwman, dhr. De Boer (VVD), dhr. Boon (GL), dhr. Erkens (PvdA), mevr. Mansvelt Beck (RZS), dhr. Van Lent (CDA), dhr. Sciarone (GB), dhr. Bartels (PRD)

- Dhr. Bouwman (D66) geeft aan dat de renovatie van het gemeentehuis een afschrijvingstijd heeft van 40 jaar. Het gebouw moet dus nog 40 jaar meegaan. Is de verwachting dat de gemeente nog zal die tijd gebruik zal maken van dit gebouw en in hoeverre wordt er rekening gehouden met de mogelijkheid om het gebouw van de hand te doen? Staat de onttrekking uit de Investeringsreserve wel in verhouding tot de noodzakelijke investering. Kunnen de consequenties van deze onttrekking voor de lange termijn worden overzien? Blijft de reserve Vervangingsinvesteringen nog wel voldoende niveau voor eventuele investeringen in andere gebouwen in de toekomst?
- Dhr. De Boer (VVD) geeft aan dat het ontbreken van een visie op werken een grote tekortkoming blijft. Tegelijkertijd is de noodzaak om op korte termijn te beginnen met het aanpassen van de centrale hal. De VVD vraagt om een toezegging van de wethouder om vooruitlopend op het aangaan van investeringsverplichtingen de raad een huisvestigingsvisie krijgt voorgelegd. De VVD is voornemens het voorstel te amenderen.
- Dhr. Boon (GL) geeft aan dat GL van mening is dat de renovatie van het gemeentehuis noodzakelijk is, en de beantwoording door de wethouder helder is. Een monument is niet statisch en aanpassingen zijn noodzakelijk als dit in het belang is van inwoners, het gebouw en de gemeente. GL is blij met het voorstel om het gebouw te verduurzamen en vindt de afwijking van het advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit goed onderbouwd.
- Dhr. Erkens (PvdA) geeft aan dat het voorstel goede elementen heeft voor de kwaliteit van de dienstverlening, waaronder de aanpassing van de centrale hal. Voor de PvdA is het denkbaar dat een aantal onderdelen wordt uitgevoerd, maar het is een brug te ver om zondermeer in te stemmen met het voorliggende voorstel, zonder onderbouwing vanuit een integrale visie op dienstverlening en huisvesting.
- Mevr. Mansvelt Beck (RZS) kan er begrip voor opbrengen dat het college op een aantal onderdelen afwijkt van het advies van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit, maar wijst erop dat de gemeente van zijn inwoners wel verwacht om aan allerlei regels en bouwvoorschriften te houden. RZS vraagt zich af of inwoners één loket wel zo belangrijk vinden, zeker in het licht van de nodige investering. Gewezen wordt op mogelijke veiligheidsrisico's voor inwoners en personeel. RZS zal mogelijk een amendement van PRD ondersteunen, om het voorstel over de renovatie van het gemeentehuis uit te stellen.
- Dhr. Van Lent vraagt in hoeverre er sprake is van rechtsopvolging van rechten van de architect en of wel mogelijk is om aanpassingen aan het gebouw aan te brengen. Is er gesproken met de rechtsopvolger over het renovatieplan? Daarnaast wordt gevraagd in hoeverre de klokuren voor het gebruik van de sportzalen zijn meegenomen in de dekking van de renovatie van de sportzalen?
- Dhr. Sciarone (GB) vindt dat niet duidelijk is in hoeverre er draagvlak is voor deze plannen. GB betwijfelt of er steun is bij inwoners voor deze dure aanpassing van het gebouw. GB vraagt het college om hier zorgvuldig mee om te gaan en terughoudend te zijn met het doen van dure en onnodige investeringen. Er moeten geen 'gouden kranen' komen.
- Interruptie door dhr. Boon: in hoeverre is de verwachting over draagvlak van GB onderbouwd? Dhr. Sciarone antwoordt dat deze verwachting is gebaseerd op gesprekken met zo'n 50 inwoners.
- GB vindt het ontbreken van een centrale visie op huisvesting kwalijk. In ieder dorp moet een locatie zijn waar inwoners bij elkaar kunnen komen. Ook de plannen voor de sporthal in Doorwerth moeten worden gemaakt op basis van een integrale visie. Kan de gemeente nog wel voorzien in de sportbehoefte van inwoners als deze sporthal wordt verkocht?

- Dhr. Bartels (PRD) constateert dat verschillende fracties vinden dat een visie ontbreekt. PRD is voornemens een amendement in te dienen om het eerste beslispunt te elimineren uit het voorstel. Daarnaast heeft PRD bezwaren tegen het niet integraal benaderen van de toekomst over de gymzaal in Wolfheze.

Wethouder Heinrich reageert als volgt op de opmerkingen in het tweede termijn:

- Het is onmogelijk om een inschatting te maken over de situatie over 20 of 40 jaar. Er is voor dit voorstel geen toekomstvisie gemaakt, maar dit voorstel staat niet in de weg om hier als raad een gesprek over te voeren. Deze renovatie is, behalve de centrale hal, een technische renovatie en een duurzaamheidslag.
- Het college heeft een onderhoudsprogramma dat eens in de drie jaar wordt geactualiseerd. Daarnaast reserveert de gemeente voor de vervanging/ renovatie van investeringsobjecten. De stelpost vervangingsinvesteringen is uitsluitend bedoeld voor investeringen waarvoor niet is gereserveerd.
- Interruptie door dhr. Bouwman: kan de wethouder uitsluiten dat er in de toekomst onverwachte uitgaven aan gebouwen noodzakelijk zijn, waardoor een tekort op de stelpost vervangingsinvesteringen kan ontstaan. De wethouder geeft aan dit niet te kunnen uit te sluiten, maar verwacht niet dat dit het geval zijn.
- Het advies van de commissie Ruimtelijke kwaliteit wordt serieus genomen. Er wordt zorgvuldig gekeken naar waar de plannen afwijken van het advies. Voor inwoners bestaat deze mogelijkheid ook.
- De verbouwing van de centrale hal is noodzakelijk om tegemoet te komen aan de eisen die de transformatie in het sociale domein stelt aan de gemeente. Hierbij zal nadrukkelijk aandacht zijn voor veiligheidsaspecten.
- De doorlooptijd van de rechten van de architect is 50 jaar en die looptijd is verlopen.
- Er worden geen onnodig dure investeringen gedaan. Er komen geen 'gouden kranen'.
- De wethouder kan op dit moment de vraag over 'klokuren' van het CDA niet beantwoorden en zegt toe deze informatie schriftelijk te verstrekken.
- Eventuele overheveling van de sportzaal in Doorwerth, zal niet betekenen dat inwoners van deze gemeente er geen gebruik meer van mogen maken. Het blijft een openbaar toegankelijke sportvoorziening.

Advies:

Aktie:

Het voorstel gaat als besprekstuk naar de raad.

6 Nota Economie: 'Groei bereik je samen' (kaderstellend)

Woordvoerders eerste termijn: mevr. Mijnhart (D66), dhr. Wessels (CDA), mevr. De Roo (GL), dhr. Erkens (PvdA), dhr. Alofsen (VVD), dhr. Bartels (PRD), dhr. Huizinga (GB), mevr. Mansvelt Beck-Haupt (RZS)

D66

- D66 heeft waardering voor deze nota Economie en de wijze waarop deze tot stand is gekomen op basis van vele gesprekken met ondernemers.
- Het is niet ideaal om tot 2018 te wachten op formatie, omdat hierdoor gewacht moet worden met het realiseren van ambities. De uitvoering van de nota en de benodigde formatie hiervoor is voor D66 zeer belangrijk en het benodigde budget moet worden gevonden in de meerjarenbegroting.

CDA

- Complimenten voor de wethouder en de betrokken ambtenaren met de totstandkoming van deze nota.
- Op basis van signalen van ondernemers maakt CDA zich zorgen over het ontbreken van een bedrijfscontactfunctionaris (BFC) in 2017.
- CDA heeft drie vragen aan de wethouder:
  - o zijn er geen mogelijkheden zijn om ervoor te zorgen dat er geen gaten vallen in de personele bezetting in 2017?
  - o Wat zijn de belangrijkste kernsectoren van de gemeente zijn en in hoeverre sluiten de gekozen speerpunten hierop aan?
  - o Kan de wethouder een toelichting geven op de tekst over de wisseling tussen detailhandel en bedrijventerreinen?

GroenLinks

- Waardering voor de integraliteit van deze nota en GL is van mening dat investeringen in economie meerwaarde heeft op andere terreinen, zoals duurzaamheid en participatie.
- Er zijn meer formatieplaatsen nodig om de ambities te realiseren.

- Gevraagd wordt of de planning niet te ambitieus is. Wellicht was het beter geweest om het proces voor het opstellen van de winkelvisie te temporiseren.
- Een BFC kan meerwaarde hebben voor de werkgelegenheid en participatie van kwetsbare burgers. Gevraagd wordt hoe de wethouder hier tegen aan kijkt.

PvdA

- Waardering voor de vormgeving van de nota, maar minder voor de inhoud ervan.
- Belangrijkste aspect van de nota is het uitvoeringsprogramma en PvdA betwijfelt in hoeverre dit uitvoeringsprogramma realistisch is.
- PvdA stelt voor om een samenlevingsontwikkelaar aan te stellen ipv een BFC: een type medewerker die op meerdere terreinen kan worden ingezet en die verbinding legt met dit uitvoeringsprogramma en beleidsterreinen.

VVD

- VVD is blij met het initiatief van een nota economie, maar mist een lange termijn visie van de gemeente op de beoogde doelen en ambities.
- Onduidelijk is wat de nieuwe BFC precies tot stand moeten brengen. Een taakbeschrijving en beoogde doelen van de BFC ontbreken.
- Op onderdelen ontbreekt het aan concrete voorstellen, bijvoorbeeld over de maatregelen die de gemeente wil nemen om de gelddruk te verminderen.

PRD

De kwaliteit van de nota is ruim voldoende. PRD heeft vragen en opmerkingen op een aantal onderdelen.

- Hoe verhoudt de aanstelling van een BFC met het uitgangspunt dat er geen actieve acquisitie voor de leegstand bedrijventerreinen gaat plaatsvinden, omdat ambtelijke capaciteit ontbreekt?
  - Het is onbegrijpelijk dat de gemeente een goede ambtenaar zomaar laat vertrekken bij een gebrek aan arbeidsperspectief. Waarom is er niet geprobeerd uit andere stelposten dekking te zoeken voor personele capaciteit?
  - Het ontbreekt aan een integrale paragraaf waarin een expliciete verbinding wordt gelegd met keuzes die op andere beleidsterreinen zijn gemaakt.
  - De nota gaat niet in op agrarische bedrijven.
  - De nota gaat niet in op de mogelijkheden voor het combineren van verschillende functies, bijvoorbeeld detailhandel en werkplaats of horeca en winkelvoorzieningen. Dit vraagt om meer afstemming tussen verschillende beleidsterreinen.
  - De nota gaat onvoldoende in op de aanpak van leegstand in het centrum. PRD had gehoopt en verwacht dat met deze nota ook een leegstandsverordening zou worden ingebracht, gezien de motie van PRD en D66 van 19 april jl. .
  - In de nota wordt gesproken over toerisme en recreatie. PRD spreek liever over 'recreatie en toerisme', om te benadrukken dat de vrijetijdsbesteding van de eigen inwoners op de eerste plaats komt.
  - Het realiseren van een papiermuseum in het voormalige klooster in Renkum draagt op verschillende manieren bijdraagt aan de ambities uit de kadernota Economie. Dit is een goed voorbeeld van de wijze waarop integraal beleid gevoerd kan worden, iets waarop het op dit moment nog ontbreekt.
- Interruptie door de voorzitter: de opening van het papiermuseum is nu niet aan de orde.
Dhr. Bartels geeft aan dat dit samenhangt met zijn pleidooi voor een integrale benadering van beleid. Hij zal zijn bijdrage schriftelijk rondsturen.

GB

- De nota niet in op de rol van de burgemeester bij het binnenhalen van nieuwe bedrijven.
- Het is onduidelijk wat de meerwaarde is van de samenwerkingsverbanden op het gebied van Toerisme en recreatie. Vraag is of de gemeente op het gebied van toerisme wel samenwerkt met de juiste partijen. Er zijn nog veel onbenutte kansen voor het aanjagen van toerisme. Hier speelt ook de identiteitsvraag voor de gemeente een rol: wat voor soort gemeente willen we zijn?
- Toerisme heeft een belangrijke economische functie. In tegenstelling tot de PRF-fractie, vindt GB dat vrijetijdsbesteding niet primair gericht hoeft te zijn op de eigen inwoners;
- Revitalisering van bedrijventerreinen is van groot belang;
- Gevraagd wordt wat de titel 'fair trade gemeente' heeft opgeleverd en hoe dat is bevallen.
- Detailhandel vraagt mogelijk een eigen separaat traject. Wat is de visie van het college voor nieuwe samenwerkingsverbanden.
- Wat is concreet het verschil met de vorige visie economie?

RZS

- RZS is blij met de nota economie.
- RZS steunt het voorstel van de PvdA voor het aanstellen van een samenlevingsontwikkelaar, mogelijk met een andere naam.

- Het is niet wenselijk om de benodigde capaciteit in te vullen met twee deeltijd functies. Het heeft de voorkeur om één goede werknemer aan te stellen in een fulltime functie. Deze functionaris mag betaald worden met een deel van het budget voor renovatie van het gemeentehuis.

Wethouder Verstand geeft als portefeuillehouder een reactie op de vragen en opmerkingen uit het eerste termijn.

- De nota past bij de omvang en de ambities van de gemeente Renkum, maar bovenal bij de ambities van de ondernemers in Renkum.
- De visie uit 2011 blijft overeind staan. Dit document geeft aan wat de gemeente de komende jaren concreet hiervoor gaat doen en welke formatie hiervoor nodig is. Daarnaast zijn verschillende speerpunten benoemd.
- De belangrijkste kernsectoren zijn: ZZP'ers en Toerisme & Recreatie, aangezien op deze terreinen de meeste groei is te verwachten.
- Het college heeft er niet voor gekozen voor temporiseren bij het opstellen van de winkelvisie, maar het ligt nog niet vast op welke wijze of wanneer deze zal worden uitgevoerd.
- Ondernemers erkennen vaak dat zij een rol kunnen spelen om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt weer aan het werk te krijgen, maar moeten vaak hiervoor worden gestimuleerd of worden overgehaald. Op dit terrein zijn resultaten behaald.
- De omschrijving die PvdA geeft van een samenlevingsontwikkelaar sluit aan bij de functie van een BFC. Taken op verschillende beleidsterreinen worden namelijk bij deze functionaris belegd.
- Er is voor gekozen om niet in te zetten op actieve acquisitie voor leegstaande bedrijventerreinen, omdat dit een grote personele inzet vraagt, terwijl de opbrengst ervan mager kan zijn.
- De BFC wordt niet betaald uit de buffer, omdat deze daarvoor niet bedoeld is.
- Interruptie door dhr. Bartels: Andere zaken zijn wel betaald uit de buffer, terwijl die daar eigenlijk ook niet voor bestemd was. De wethouder beantwoordt dat dit oordeel aan de orde is bij het vaststellen van de jaarstukken.
- In de motie van PRD en D66 is gevraagd om de voor- en nadelen van een leegstandverordening voor de raad in beeld te brengen. De wethouder zegt toe dat deze informatie volgende week wordt verstrekt aan de raad.
- De gedachte van ene fair trade gemeente, blijft zich uitbreiden bij steeds meer organisaties. Het gaat hier om zaken als de koffie die wordt geschonken etc. Als gemeente moet je ieder jaar weer opnieuw laten zien dat je de naam 'fair trade' verdient. Renkum loopt hierin redelijk voorop.
- De visie van het college over samenwerkingsverbanden is breder dan alleen de kadernota economie. De wethouder is van mening dat de samenwerkingsverbanden op het gebied van economie meerwaarde hebben, en zal geen energie steken in samenwerkingsverbanden die geen meerwaarde hebben.
- Voor de benodigde ambtelijke capaciteit is gekozen voor twee deeltijd functies, aangezien het gaat om twee wezenlijk verschillende functies.

Woordvoerders in het tweede termijn: dhr. Erkens, mevr. De Roo, dhr. Bartels, dhr. Wessels

- PvdA blijft moeite houden met de wijze waarop het college integraliteit van beleidsterreinen probeert te bewaken en vraagt het college om 'out of the box' te denken bij de invulling van ambtelijke functies.
- Mevr. De Roo benadrukt het belang van verbinding tussen de onderwerpen participatie en duurzaamheid, en dat GroenLinks blij is met de extra aandacht voor ZZP'ers;
- Dhr. Bartels benadrukt ook het belang van integrale beleidsbenadering. Hiervoor zou een extra paragraaf moeten worden opgenomen, waarin is aangegeven wat de samenhangende beleidsterreinen zijn.
- Dhr. Wessels wijst op een passage in de nota over detailhandel, waarbij is aangegeven dat wordt aangesloten bij regionaal beleid. Hierbij is aangegeven dat detailhandel in leegstaande bedrijventerreinen is uitgesloten. CDA stelt voor deze zinsnede te schrappen. Ook is het CDA van mening dat de functie van BFC zo snel mogelijk moet worden ingevuld en vraagt het college om te kijken naar mogelijkheden hiervoor. CDA overweegt hiervoor een amendement in te dienen.

Wethouder Verstand reageert als volgt op de opmerkingen in het tweede termijn:

- Het college deelt de wens voor meer integraliteit en dit wordt ook beoogd in deze nota, zowel op beleidsmatig, bestuurlijk als uitvoeringsniveau. De BFC zal een integraal takenpakket hebben. Het college heeft zijn uiterste best gedaan om deze functie al in 2017 rond te krijgen.
- Voor de bedrijventerreinen hanteert de gemeente de vigerende bestemmingsplannen en er is geen bestuurlijke wens om hiervoor ruimere regels te formuleren om detailhandel op bedrijventerreinen mogelijk te maken.

	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie: Het voorstel gaat als bespreekstuk naar de raad.</p>
<p>7.</p>	<p>Regionaal Programma Werklocaties</p> <p>Woordvoerders in het eerste termijn: dhr. Erkens, dhr. Sciarone, dhr. Wessels.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dit voorstel steekt boven de middelmaat uit en kan als voorbeeld dienen voor hoe andere voorstellen verbeterd kunnen worden (PvdA); - Belangrijk is de bedrijventerreinen niet worden aangetast en men moet hier alert op blijven (GB); - Om het overaanbod terug te dringen wordt ingezet op het creëren van voorzienbaarheid. De vraag is of dit voldoende is om structurele leegstand aan te pakken. Er is immers ook sprake van restcapaciteit. Heeft het college nagedacht over de 'meter- voor- meter' benadering, waarbij nieuwe ontwikkelingen alleen mogelijk zijn, als oude leegstaande meters worden opgeruimd? (CDA) - CDA is van mening dat perifere detailhandel een negatieve invloed heeft op de winkelgebieden in Renkum. In het stuk van RPW is te lezen dat er nog ruimtecapaciteit is voor perifere detailhandel in de regio en vindt dit onwenselijk. Het college wordt gevraagd hierover een zienswijze in te dienen. - De generieke lijn van het RPW is dat detailhandel ook mogelijk mag zijn in leegstaande bedrijventerreinen. CDA vindt dat detailhandel in Renkum zich moet concentreren op de centrumgebieden en vraagt of het college deze mening deelt. <p>Wethouder Verstand geeft als portefeuillehouder een reactie op de vragen en opmerkingen uit het eerste termijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De restcapaciteit is niet meegenomen in dit voorstel. De totstandkoming van dit voorstel in de regio was een moeizaam proces met 19 gemeenten. In deze context was er geen draagvlak voor maatregelen om de restcapaciteit terug te dringen. - In de gemeente Renkum is er geen perifere detailhandel. Het wegbestemmen van perifere detailhandel heeft om deze reden geen effect op de gemeente Renkum. Met dit plan wordt de groei van perifere detailhandel in de rest van de regio aanzienlijk afgeremd. - Het is niet de bedoeling om detailhandel toe te staan op bedrijventerreinen in Renkum. <p>Interruptie door dhr. Wessels: in de nota economie staat dat de beleidslijn van het RPW wordt overgenomen. Dit zou betekenen dat ook de lijn wordt overgenomen dat detailhandel op bedrijventerreinen mogelijk is. De wethouder geeft aan dat dit niet de bedoeling is. Het CDA overweegt een amendement om de nota economie om dit expliciet te benoemen.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie: Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad.</p>
<p>8.</p>	<p>ODRA – jaarstukken 2016, 1^e begrotingswijziging 2017 en ontwerp meerjarenprogrammabegroting 2018-2021</p> <p>Woordvoerder in het eerste termijn: dhr. Alofsen, dhr. Bouwman, dhr. Boon, dhr. Erkens</p> <p>VVD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VVD ondersteunt de zienswijze waarin wordt gevraagd om inzicht in het ambitieniveau voor de uitvoering van de taken wet natuurbescherming. Gevraagd wordt om geïnformeerd te blijven over de uitkomst van het gekozen ambitieniveau en de financiële consequenties. Krijgt de raad nog de gelegenheid om mee te beslissen? - Structurele handhaving van de maatregelen op verhoogd niveau is niet nodig. Gevraagd wordt om een toelichting op waarom deze handhaving als structureel wordt gezien en begroot. - Het is onduidelijk waarom het aantal fte voor projectleiding Energie moet worden verhoogd. De VVD heeft hierover drie vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe groot is de totale formatie projectleiding Energie? • Wat zijn precies de taken en doelstelling van de groep Energie en hoeveel meer fte is daarmee gemoed?

- Waarop is het gebaseerd dat de projectleiding hiervoor moet worden uitgebreid?

D66

- Gevraagd wordt waarom het college nog niet is gekomen met een voorstel voor het handhaven van de wettelijke verplichting voor milieubesparende maatregelen van bedrijven.
- D66 maakt zich zorgen over het tekort op de begroting en geeft aan dat dit tekort niet structureel uit de reserve gedekt kan worden. D66 mist concrete maatregelen door ODRA voor het structureel terugdringen van het financiële tekort.

GroenLinks

- Sinds de invoering van de wet WABO in 2010 heeft de gemeente middelen voor milieuhandhaving. In de zienswijze wordt gesteld dat deze middelen er niet zijn. GL wil weten waar deze middelen dan naar toe zijn gegaan.
- GL hecht waarde aan deelname aan het Gelders Energieakkoord en vraagt of er binnen de begroting dekking gevonden kan worden voor het leveren van een financiële bijdrage van € 18.000 per jaar over een periode van drie jaar. Het is vreemd dat een vergelijkbaar bedrag wel structureel wordt toegekend voor de VGGM. Wat ontbreekt volgens het college aan de onderbouwing van het Gelders energie akkoord?

PvdA:

Er is een verschil tussen het voorstel en de zienswijze, zoals verwoord in de brief. In het voorstel wordt gesproken over 'wel of niet uitvoeren van taken'. In de brief wordt gesproken over 'varianten voor de uitvoering van taken'. Het is onduidelijk wat de inhoud is van de zienswijze die het college wil indienen,

Wethouder Verstand geeft als portefeuillehouder een reactie op de vragen en opmerkingen uit het eerste termijn.

- De brief moet aansluiten bij de inhoud van het raadsvoorstel. De wethouder zegt toe nog eens kritisch naar de formulering van de zienswijze in de brief te kijken;
- Het project energiebesparende maatregelen heeft een doorlooptijd van drie jaar. In principe gaat het hier om een project van drie jaar. Hoe het daarna verder gaat moet nog uit het verloop van het project blijken. De doelstelling van het project moet nog worden geformuleerd en zal aan de raad worden voorgelegd bij de vaststelling van het meerjarenbeleidsplan. Dat kan op dit moment nog niet omdat er op dit moment nog bestuurlijk nog geen standpunt over is ingenomen. Er moeten eerst afspraken over worden gemaakt met de ODRA over de uitvoering van de maatregelen.

Interruptie door dhr. Bouwman: Worden voortaan andere beleidsintensivering ook pas in het meerjarenbeleidsplan voorgelegd? De wethouder antwoordt dat het ook mogelijk is dat beleidsintensivering in een apart voorstel aan de raad worden voorgelegd. De ODRA is een uitvoeringsorgaan van de gemeente. Beleid moet dus eerst worden vastgesteld door de gemeente en op basis hiervan moeten pas uitvoeringsverplichtingen voor de ODRA worden benoemd.

- Het college is kritisch op het tekort.
- In het voorstel wordt niet gesteld dat er geen middelen voorhanden zijn voor het nemen van de maatregelen, maar dat eerst bepaald moet worden welke maatregelen noodzakelijk zijn.

Advies:

Aktie:

Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad.

9. **GO Regio Arnhem Nijmegen – begroting 2018 en jaarstukken 2016**

Woordvoerders in het eerste termijn: mevr. De Roo

GroenLinks:

- Voor GL is samenwerking in de regio van belang. De kosten hiervan zijn momenteel € 0,50 per inwoners. Dit bedrag voorziet alleen in de overheadkosten en voor de uitvoering van projecten is aanvullend budget nodig. GL wil weten in hoeverre dat ook geldt voor de nieuwe samenwerkingsvorm en of het college geld heeft gereserveerd in het meerjarenbeleidsplan voor de uitvoering van eventuele projecten door de GO.

	<p>Interruptie door dhr. bouwman: het meerjarenbeleidsplan ligt hier toch niet voor als besluit? Mevr. De Roo geeft aan dat de samenwerking structureel mogelijk meer gaat kosten en dat dit daarom wel degelijk relevant is voor het voorliggende voorstel. Mevr. De Roo wil weten hoe het college hierover denkt.</p> <p>Wethouder Heinrich geeft als portefeuillehouder een reactie op de vragen en opmerkingen uit het eerste termijn.</p> <p>De afspraak is dat de deelnemersbijdrage € 1,50 per inwoner zal bedragen. In de laatste fase van de vorige samenwerking (oude stadsregio) was dat € 3,15. De GO is een lichte vorm van samenwerking en kan geen bindende besluiten nemen. De dekking van nieuwe beleidsontwikkelingen die worden opgepakt door de GO moet altijd worden gevonden in de begroting van de deelnemende gemeenten, hetzij binnen bestaande budgetten, hetzij via een raadsvoorstel. Voor ieder beleidsvoorstel dat in het samenwerkingsverband wordt geformuleerd, wordt binnen de gemeente steeds opnieuw overwogen of deelname daaraan wenselijk is. Zo nodig wordt ook de raad hierin meegenomen.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie: Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad</p>
10.	<p>VGGM – ontwerp-begroting 2018 en jaarrekening 2016 Woordvoerder in het eerste termijn: dhr. Boon</p> <p>GL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan het college uitleggen waarom een kleine beleidsinvestering van € 15.000 acceptabel is, gezien de onderbouwing? - Over 2015 €119.000 is terug gekregen en over 2016 € 111.000. De vraag is waarom wij geen zienswijze indienen om in 2018 de verhoging niet te accepteren? Want het zou toch logisch zijn dit uit de dekking te doen van het overschot van 2015 en 2016. <p>PvdA doet een ordevoorstel om de vragen van GL te beantwoorden bij de behandeling van de jaarrekening.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie: Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad.</p>
11.	<p>Stadsregio Arnhem Nijmegen “in liquidatie” – programmarekening 2016.</p> <p>Woordvoerders in het eerste termijn: dhr. Erkens, dhr. Boon, dhr. Bouwman</p> <p>PvdA: Kan het college uitleggen waar het gebrek aan onderbouwing zit?</p> <p>GL: In februari heeft het college een brief gestuurd naar de stadsregio. Welke reactie is hierop gekomen en wat is de stand van zaken met betrekking tot de twee projecten.</p> <p>Wethouder Heinrich geeft als portefeuillehouder een reactie op de vragen en opmerkingen uit het eerste termijn.</p> <p>In februari heeft het college een zienswijze ingediend tegen de stadsregio tegen de (financiële) onderbouwing van twee projecten: inkoop duurzame energie en het regionale mobiliteitsplan. Het college is van mening dat het bestuur van de stadsregio niet zomaar kan bepalen om geld aan projecten uit te geven. Sinds het versturen van de brief in februari is er nog geen bijeenkomst geweest van de raad van stadsregio in liquidatie. Sindsdien zijn er geen ontwikkelingen geweest.</p>
	<p>Advies:</p>

	<p>Aktie: Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad</p>
12.	<p>Wijzigingsbesluit GR BVO DRAN. Woordvoerder in het eerste termijn: mevr. De Roo</p> <p>GL constateert dat de norm voor aanrijdtijden van ambulances zowel in 2015 als 2016 niet zijn gehaald. Wel is er een verbetering zichtbaar. Vraag is of de norm voor aanrijdtijden in 2017 wel gehaald gaat worden. heeft verzocht om de vergadering van de BVO-DRAN openbaar te maken. Dat is gelukt, maar de stukken zijn nog steeds niet te vinden op de website. Gevraagd wordt of de vergaderingen en bijbehorende stukken openbaar kunnen worden gemaakt.</p> <p>Wethouder Van den Berg geeft als portefeuillehouder geeft aan dat zij deze vraag heeft voorgelegd tijdens de vorige bestuursvergadering van de DRAN. Hoewel is toegezegd om de vergaderingen en stukken openbaar te maken, zijn deze nog steeds niet allemaal bestuurlijk of ambtelijk verspreid. Het loopt niet zoals je zou willen. De wethouder zegt toe om dit nogmaals aan de orde te brengen bij de volgende bestuursvergadering van de DRAN.</p> <p>Advies:</p> <p>Aktie: Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad.</p>
13.	<p>Jaarrekening programma's 4, 6 en 7</p> <p>Gezien de tijd stelt de voorzitter voor om de programma's 4,6 en 7 van de jaarrekening te behandelen na het tweede deel van de commissie Inwoners op donderdag 18 mei. De voorzitter sluit de vergadering om 23.33 uur.</p> <p>De voorzitter heropent de vergadering van de commissie Bedrijvigheid op donderdag 18 mei om 21.30 uur.</p> <p>Woordvoerders in eerste termijn zijn bij programma 4: dhr. Erkens (PvdA), mw. De Groot (GL), mw. Mijnhart (D66), dhr. Sciarone (GB), dhr. Van Lent (CDA), dhr. Alofsen (VVD).</p> <p>PvdA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veiligheid: In de jaarrekening staat dat iedereen in deze gemeente hier in rust en veiligheid kan opgroeien. Is de veiligheid in onze gemeente de afgelopen tijd is toe- of afgenomen? Op basis van de jaarstukken kon PvdA geen antwoord geven op de vraag of het in de gemeente veilig is. Is Renkum in 2016 veiliger geworden? <p>Interruptie door dhr. Sciarone (GB). Hij wijst op het halfjaarlijks overleg met de politie.</p> <p>GL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanrijdtijden van de ambulances: De jaarrekening van de VGGM is gisteren besproken in de commissie Bedrijvigheid en de fractie van GL had hier een aantal vragen bij en die zouden vanavond beantwoord worden. Vandaar dat ze nu herhaald worden. Het betreft de aanrijdtijden. De norm was 95% binnen 15 minuten en die is niet gehaald in 2016. Wordt het percentage wel gehaald in 2017? - Kunt u uitleggen waarom u stelt dat de kleine structurele beleidsintensivering van € 15.000 per jaar wel acceptabel is, gezien de onderbouwing. - En daarnaast staat in het raadsvoorstel dat er over 2015 €119.000 is terug gekregen en over 2016 € 111.000. De vraag is, kunt u uitleggen waarom wij geen zienswijze indienen om in 2018 de verhoging niet te accepteren? Want het zou toch logisch zijn dit uit de dekking te doen van het overschot van 2015 en 2016. <p>De voorzitter wijst GL erop dat de twee vragen ook gisteren al zijn gesteld (VVGGM).</p>

Gisteren heeft de commissie besloten het raadsvoorstel m.b.t. de jaarrekening VGGM als sterstuk door te sturen naar de raad en daarmee is het afgehandeld.

- Nog een vraag over hoofdstuk 4 (op pag. 47 en 49). Daar gaat het over de Jeugd. Op pag. 49 staat dat er zich geen bijzonderheden hebben voorgedaan en op pag. 47 staat juist dat er wel signalen van overlast en signalen van crimineel gedrag zijn door jeugdigen. Hoe verhoudt zich dat? Sociale vraagstukken moet je niet oplossen met handhaving vindt GL. Is er dan ook sprake van een integrale benadering vanuit preventie bedacht? Of is handhaving vanuit politie belangrijker?

D66:

- Pag. 48: Hoe staat het precies met onze BOA's? Er was een BOA groen en een BOA grijs maar beide slechts voor een deel. Een is er weg. Wat doen we nog aan BOA taken? Op de informatieavond van de politie was de politie ook niet echt enthousiast over de inzet van de BOA's.
- Toename van aantal verwarde personen: Hoe staat het daarmee en wat is eraan gedaan? Welke activiteiten zijn er geweest?
- Zelfde geldt voor woninginbraken (lichtborden ingezet, politie meer rondgereden), is het nu over? Is er nog meer gebeurd?

GB:

- Op pag. 48 wordt gerept over de succesvolle samenwerking m.b.t. de BOA's? Op pag. 164 staat dat er een onderbezetting is. Die conflicteren dus, graag wat duidelijkheid hierover.

CDA:

- Ook CDA sluit zich aan bij de vragen over de BOA's.
- In de voortgang wordt gesproken over het volgende "er is niet alleen sprake van een relatieve toename van incidenten door het melden, maar ook van absolute incidenten met name vanaf augustus 2016. Waar bestaat die toename dan uit? Dan wordt het op jeugdigen afgewenteld. Door het samenwerken met en aanspreken van ouders zowel als jeugdigen op hun gedrag, inzet en beperking en indringing, zou dat dan moeten verminderen. Het staat er wat cryptisch. Graag wat meer toelichting.

VVD:

- Programma 4 betreft veiligheid. Het negatieve saldo op dit programma is gering en bijna volledig verklaarbaar door extra kosten in het kader van onschadelijk maken van explosieven. Het is aardig om op te merken dat binnen dit programma veiligheid het juist een extra veiligheidsmaatregel is geweest die deze kosten overschrijding heeft veroorzaakt.

Wethouder van den Berg reageert op de termijnen.

Niet alle antwoorden kan de wethouder geven. Een aantal vragen valt binnen de portefeuille van de burgemeester.

Jeugd in relatie tot veiligheid: Ze snapt de verwarring, maar we hebben juist ingezet met het sociale domein om de veiligheidsportefeuille te versterken. Dat is precies wat eerder al is aangegeven met zo'n schakelpersoon. Je kunt hard handhaven maar wat help je daar een jongere mee verder. Soms is het nodig. De combinatie wordt gemaakt.

We hebben geen enorme calamiteiten gehad in instellingen of ontsparingen met van alles en nog wat. Bekijk je het met de bril van veiligheid dan hebben we last gehad van overlast gevende jongeren in Renkum en daar hebben we een traject ingezet. Een traject dat uit programma 1 kwam.

Aanrijtijden ambulance: Het streven in de hele veiligheidsregio is 95%. Dat is nadrukkelijk een streven. Soms zegt meten niet zoveel. In principe wil je zo snel mogelijk ergens zijn maar ook een ambulance heeft te maken met vrachtwagens die uitladen. Er is vorig jaar geïnvesteerd in de regio in extra ambulances. En dan zie je de stijging in het percentage op tijd gereden ritten.

De financiële vragen die gesteld zijn, het lijkt handig om te gaan verrekenen, maar dat is de praktijk niet handig, Immers dan gaan geldstromen door elkaar lopen en dat is niet handig. En de investering in de VVG is een relatief kleine investering voor de nieuwe taken die erbij komen. En daarom is het ook te rechtvaardigen. Er moet gewoon meer werk verzet worden. Er komen meer taken bij de veiligheidsregio's

Toezicht op personen met verward gedrag is een landelijk thema en dus het ook een thema in onze regio. Zelf heeft de wethouder gepleit bij de regio om te kijken om met een psycholance te gaan rijden. Dat is succesvol in grote steden.

In grote steden is er een klein gebied waarin ze rijden en dat is dichtbij locaties waar je die mensen kunt plaatsen. In onze regio's is de vraag hoeveel moet je er dan hebben, de afstanden zijn dan veel te groot. Lijkt niet de oplossing, maar hoe dan wel? Dat weten we niet. Dat is een uitdaging.

Woordvoerders in tweede termijn: dhr. Erkens (PvdA).

De vraag over grijze en groene BOA's wordt schriftelijk beantwoord.

Programma 6 is gisteravond afgekaart.

Mw. Bondt (D66) heeft er toch een vraag over. Wat betreft de Airborne afspraken, wat heeft dit voor de gemeente Renkum opgeleverd?

Wethouder Heinrich geeft antwoord. Airborne is een onderdeel van recreatie en toerisme en zit dus in zijn portefeuille. U weet dat wij en de vier Airborne gemeenten vorig jaar bij de herdenkingen op de hei in Ede samen zijn gekomen met de provincie en het V fonds. Toen is er een convenant getekend om samen te gaan werken. Daar is een budget extra ter beschikking gesteld van € 100.000 euro per jaar. Dat wordt door alle vier gemeenten opgebracht. Daarmee doen we een aantal dingen. We hebben een extra budget voor marketing en communicatie (logo, gezamenlijke communicatie) en we leveren een bijdrage met de vier gemeenten aan de Liberation route, een vaste bijdrage om dit financieel te ondersteunen. Er is een coördinator aangesteld, die in het verdeelde veld van alle stichtingen en organisaties en individuele mensen die zich met de Airborne bezighouden, om daar zaken te coördineren. Dus een structuur bevorderen om te voorkomen dat kennis en kunde wegraakt. Samenwerking leidt tot een structuur en versterking van het herdenkingstoerisme, een brede vorm en dus niet alleen in september. Het nieuwe herdenken, betrekken met actualiteit van vandaag en wat vrijheid betekent. Wat levert het op "de Airborne familie" Het wordt echt stevig en toekomstbestendig en toeristische activiteiten worden eraan gekoppeld en dus meer mensen naar de gemeente getrokken.

Programma 7

Woordvoerders in eerste termijn bij programma 7: dhr. Alofsen (VVD), dhr. van Lent (CDA), mw. De Groot (GL), dhr. Erkens (PvdA).

VVD:

- Voor programma 7 heb ik 4 punten die ik kort wil noemen. Eén betreft Bestuur en organisatie, twee belastingen en één over het onderdeel vastgoed. Maar ik zal het kort
- Wat hier zorgen geeft is dat na een behoorlijke toename van de lasten in de gewijzigde begroting voor programma onderdeel 7G "Bestuur en organisatie" de jaarrekening weer een lasten toename op dit programma onderdeel laat zien. Op de een of ander manier lijkt met name dit onderdeel voor onze gemeente moeilijk onder controle te krijgen. Ik realiseer me terdege dat het hier om een ingewikkeld zaak gaat en ik wil niet te kort door de bocht gaan. Maar om een voorbeeld te geven. Met de overgang van personeelskosten naar ODRA en naar de Connectie die beide in 2016 al in gang gezet zijn, hadden wij een afname van kosten in dit programmaonderdeel verwacht. Kan het college ons bevestigen dat die afname (tgv ODRA en Connectie) ook daadwerkelijk heeft plaats gevonden? Graag vernemen we ook aanvullende toelichting waarom de kosten in programmadeel 7G blijven stijgen en welke maatregelen er in gang gezet zijn en worden om verder kostenstijging te vermijden.
- Verder ziet VVD in de verslaglegging van dit programma nog een zeer onverwachte beleidswijziging genoteerd. Onder hoofdstuk 7E "Belastingen" wordt verslag gedaan van de wijziging bij afvalstoffen inzameling waar in 2016 gekozen zou zijn voor de invoering van DIFTAR. Graag vernemen wij of hier sprake is van een vergissing, van wensdenken of is sprake van aankondiging van voorgesteld beleid.
- Bij hetzelfde programmaonderdeel "Belastingen" en dan "vaststelling tarieven" wordt ten aan zien van de OZB gesproken over een jaarlijkse indexering. Ook hier vragen wij weer om toelichting. Het is ons beeld dat de raad besloten heeft tot indexering van de OZB opbrengst en niet indexering van de tarieven. Gaat het ook hier weer om een vergissing, of gaat het om wensdenken of om aankondiging van voorgesteld beleid?
- Tenslotte nog even stil staan bij de gerapporteerde voortgang bij het programma onderdeel 7F Vastgoed. Tevergeefs heeft VVD gezocht naar een opmerking ten aanzien van de voortgang bij het afstoten van niet-kernareaal. Graag krijgen wij daar nog enige aanvulling over.

CDA:

- De organisatieontwikkeling baart CDA zorg. De reorganisatie en de connectie en de Odra zijn niet zonder slag of stoot gegaan. Er is veel onrust en het ziekteverzuim is opgelopen. Resultaat is een grote overschrijding op het P-budget. Dat is een fors bedrag. Wat is de feitelijke trend? Wat gaat er in 2017 gebeuren?

GL:

- Is het de intentie de adviesraden bij elkaar te voegen en wat zijn de beweegredenen om er zolang over te doen.

PvdA:

- PvdA heeft ook een vraag over de adviesraden en over personeel en organisatie;
- Wordt de datum van 1 juli a.s. gehaald voor wat betreft de Connectie?

Wethouder Heinrich reageert op de eerste termijn.

Over de Connectie kan de wethouder melden dat het nog steeds de bedoeling is om op 1 juli a.s. met de Connectie van start te gaan. Er gaat van alles gebeuren. Medewerkers krijgen binnenkort te horen wat hun positie is en dergelijke. Ook wordt bekeken welke medewerkers op welke locatie terecht komt. Grosso modo is het de bedoeling dat het aantal medewerkers in de drie gemeentehuizen gelijk moeten blijven. Het mag niet leiden tot extra overhead en huisvestingskosten voor de gemeenten. Dat leidt overigens niet meteen tot afname van kosten. Er zijn ook frictie kosten, die moeten worden terugverdiend. Zoals te lezen is in het bedrijfsplan van de Connectie. Die kosten bedragen voor alle drie gemeente over het totaal 4,4 miljoen en de verwachting is dat dit over ongeveer een periode van vijf jaar wordt terugverdiend. En daarna worden voor de drie gemeenten de financiële voordelen materiaal. Een aantal van de vragen die nu gesteld zijn horen thuis in het gesprek dat maandag 22 mei a.s. gevoerd gaat worden.

Wel wil de wethouder op een paar dingen reageren. De VVD combineert dan het beleidsmatige en het cijfermatige. Daar gaat de wethouder niet te diep op in. Een aantal van de lasten m.b.t. de organisatieontwikkeling zijn incidenteel (nieuwe CAO die is afgesloten tussen de VNG en de bonden) en die hebben geleid tot een aanzienlijke verbetering van salariering en secundaire voorwaarden voor de medewerkers. En dat zijn dus additionele kosten die nu incidenteel zijn maar straks structureel zullen blijven doorlopen. De wethouder zegt niets vreemds of nieuws wanneer er voor wat betreft de formatie de zaak behoorlijk onder druk staat. Er is een aantal tegenvallers, daar moeten we echt een slag maken. Daar gaan we uitgebreid op in maandag 22 mei a.s. Hoe komt dat dan? Wat zijn de uitdagingen waar we voor staan? Wat betekent dat voor de organisatie en welke stappen moeten we zetten? In deze collegeperiode zijn de veranderingen sneller gegaan en van grotere impact dan in de vorige periode. Dat is echt een substantieel verschil. Er wordt veel meer aan gemeenten gevraagd. Niet alleen de transitie, maar ook op het gebied van de burgerparticipatie e.d. Het is een majeure uitdaging. Daar gaan we uitgebreid op in op maandag 22 mei a.s. O.a. op de niet gerealiseerde taakstellingen.

Diftar: In formele zin het systeem waar we nu mee te maken hebben geen diftar noemen, maar diftar kan je ook noemen alles wat te maken heeft met een financiële prikkel om inwoners te stimuleren tot een betere inzameling en scheiding van restafval. Het is geen voorbode voor een nieuw systeem.

OZB: We hebben afgesproken wat betreft de OZB dat alleen rekening gehouden wordt met de reguliere inflatie index. Daarenboven vindt geen indexering plaats. Wij gaan uit van het nominale bedrag en daarover wordt de indexering doorgevoerd.

Interruptie door dhr. Alofsen (VVD). Het heeft veel te maken met de waarde variatie in woningen. Vandaar liever kijken naar de opbrengst dan naar het tarief. De jaarrekening geeft aanleiding voor misverstanden. Afstoten van niet-kernareaal, daar zijn we druk mee bezig. Het wordt steeds kleiner gelukkig. Een grote is nog het Klooster in Renkum. Straks komen nog de scholen en de dierenboerderij in dorp Heelsum. Daar maken we afspraken over. De concertzaal verzelfstandigen, daar zijn we ook mee bezig. Ook met de sportaccommodaties. Dan is het niet-kernareaal al behoorlijk ingeperkt.

De vraag over het samenvoegen van de adviesraden wordt schriftelijk beantwoord.

Advies:

Aktie:

De jaarstukken gaan als bespreekstuk naar de raad.

14.	<p>Ingekomen stukken commissie Bedrijvigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Jaarverslag 2016 en Onderzoeksprogramma 2017 Rekenkamer commissie gemeente Renkum. b. Financieel toezicht 2017; brief van GS van Gelderland van 22 februari 2017, zaaknummer 49881. c. Permar WS – jaarstukken 2016. <p>Ingekomen stuk a. vastgesteld en als ingekomen stuk op de agenda van de raad van 31 mei a.s. Ingekomen stuk b. wordt als behandelstuk geagendeerd voor de commissie Bedrijvigheid van 7 juni a.s. Ingekomen stuk c. vastgesteld.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie:</p>
15.	<p>Om 23.33 uur schorst de voorzitter de vergadering. Ordevoorstel is donderdag 18 mei a.s. de vergadering voort te zetten.</p> <p>Om 22.10 uur sluit de voorzitter de heropende vergadering van 18 mei 2017.</p>

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Bedrijvigheid 7 juni 2017

de commissiegriffier,

de voorzitter,

J. Cornips

R.J.B. den Burger